

ГЪЛЪБАРИЯ

© Стефан Коспартов, *автор*

© Дамян Дамянов, *художник на корицата*

София • 2020

© Сиела Норма АД

ISBN 978-954-28-3353-6

Стефан Коспартов

Гълъбария

„Моя мила, моя мила, моя мила Клементайн.
Ти изчезна, веч те няма,
съжалявам, Клементайн.“

Американска кънтри балада (1884)

ГЛАВА ПЪРВА: СУТРИН

Борис се събуди от тъпа болка в сърдечната област. Това се случваше все по-често, мамка му. Наричаше се кардиомиопатия. Не трябваше да пие, а снощи прекали. Здраве да е, поне знаеше от какво ще умре. Кръвният поток бил нарушен. Кръвта завихри ли се, край. Ако беше късметлия, можеше да не се събуди. Нямаше много кой да жали. Ни жена, ни деца, така се подреди животът му. От време на време на гости идваше старата му приятелка Виолета, даже понякога оставаше да спи при него ей така, от съжаление. Компания му правеха гълъбите, които живееха на отсрещния покрив и често кацах на таванския му прозорец. Той ги разпознаваше добре, беше научил имената им и даже си играеше с мисълта да напише повест за тях, водеше си бележки за разни случки, най-вече за бялата гълъбица, която най-често беше в центъра на вниманието му. Казваше се Клементайн, като героинята от един американски уестърн на режисьора Джон Форд. Защото Борис, подобно на Форд, обичаше хубавите жени, но кой знае защо, винаги ги губеше, особено напоследък. „Младостта си отива, ала не от това и каква съпротива да окажем, каква...“ Любовта му не беше конвертируема стока, сигурно пазарът беше преситен от прекомерно предлагане.

Борис отметна завивката и потегли към банята. Напръска лицето си със студена вода и изпърхтя от удоволствие.

Беше добре сега Виолета да е тук да направи закуска, но вчера се скараха и тя си тръгна. Не харесваше увлечението му по политиката и непрекъснатото му натякване, че човек трябва да е активен, да участва в промените, да гласува. Защото днес беше ден за избори – първите, откакто падна Тодор Живков, старият комунистически диктатор. Очакваше се новосъздаденият Съюз на демократичните сили да ги спечели, но знае ли човек, в провинцията нещата си оставаха постарому. А Виолета не искаше да гласува, смяташе, че това няма да промени нищо и че комунизмът ще бъде вечен. „Майната ѝ – помисли си Борис и навлече ризата на голо. – Така ще си умре, без да разбере в какво време е живяла!“

Борис мислеше, че разбира какво време е дошло. Цялата им уж желязна система се разпаднаше, виж как за един ден рухна Берлинската стена. Ето, и на избори се навиха, лошо им се пише! Затова напред към Френската гимназия, където беше разположен кварталният избирателен пункт.

Надолу по стълбището не срещна никого. Рано беше, сигурно още спяха. Само Квазимодо се мотаеше пред входа на кооперацията и кой знае защо, гледаше нагоре към прозорците, където кръжаха гълъбите в търсене на някоя и друга хлебна трохичка.

Квазимодо беше първият клошар в квартала, недъгаво джудже, което живееше под стълбичката, която водеше към балкона на партерния апартамент. Беше се опитал да се настани в мазето, но Пешо Фаса го би жестоко няколко пъти и го отказа от идеята. От малката сушинка под балкона обаче не можаха да го изгонят. Той имаше кооперацията като своя, твърдеше се, че апартаментът на петия етаж бил негов, обаче старият Пелитов го излъгал да му го припише.

– Здравсти – каза Квазимодо. – Искаш ли баничка?

Нахапаната закуска се появи в изцапаните му пръсти и после изчезна.

– Благодаря – отговори Борис. – Не съм гладен.

– Твоя работа – каза Квазимодо и хвърли едно парченце на гълъбите, с които често споделяше храната си. Един черен гълъб с бяло перо на опашката веднага го налага и победоносно изду гърди.

– Тоя гладен няма да остане – каза Борис. – Много е пъргав.

– Бие ги всичките – отвърна Квазимодо. – Скоро Бялата ще бъде негова.

– Клементайн – каза Борис. – Наричат я Клементайн. Родена е при езерото в квартал „Дружба“. А черният се казва Ланселот. Има такъв герой.

– Хубави имена – съгласи се Квазимодо. – Ти ги разбираш тия работи, нали си писател.

– Бях писател – каза Борис. – От десет години нищо не съм писал. Пък и когато пишех, не ме публикуваха.

– Напиши за гълъбите – каза Квазимодо. – Много са интересни. Винаги ти желаят доброто.

– Как позна? – изненада се Борис. – Онзи ден си мислех нещо подобно. Ще стане като рицарски роман. Приказка за красивото, доброто и вечното. Всички ще се състезават за целувката на Клементайн от Езерото.

– Добре звучи – кимна одобрително Квазимодо. – Ще станеш известен.

Вратата на кооперацията се отвори и от входа излезе зле облечена, зле сресана и зле изглеждаща жена на средна възраст. Беше съседката от петия етаж Ирина Пелитова, която всички наричаха Ла Куку. Тя огледа паркираните на тротоара автомобили и леко подритна един по гумата.

– Пречат ми – каза тя замислено. – Преди нямаше толкова много коли, нали, господин Стефанов? Тротоарите бяха за пешеходците.

– Не ми се говори за тротоарите – отговори троснато Борис. – Ние с вас имаме друг разговор. Трябва да ми дадете това, което баща ви ми взе.

– Той не го е взел. Вие сте му го дали. Направили сте сделка.

Така беше. Беше си сделка отвсякъде. Най-голямата грешка в живота му.

– Няма значение. Сега си я искам. Кафява папка, изцапана с мастило. Лесно ще я познаете.

– Може да я е изхвърлил.

– Не е възможно. Ако много искаш нещо да стане твое, няма как да го изхвърлиш.

– Не ми се вярва. Все пак елате у нас към обяд. Ще я потърсим заедно, щом толкова искате.

– Ще дойда. Сега отивам да гласувам и после ще дойда. Чакайте ме!

– Искам си апартамента – включи се в разговора Квазимодо. – Баща ти ми го открадна.

– Баща ми е мъртъв – каза Ла Куку и погледна тъжно към небето. После се прибра във входа, а Борис тръгна надолу към „Раковска“. Сърцето му биеше ускорено. Можеше да си върне папката, все беше нещо!

Във Френската гимназия вече беше оживено. Имаше и други ранобудни, които бързаха да отидат до урните. Борис тръгна нагоре по стълбите. Усети, че нещо го хваща за гърлото, беше вървял по тези стъпала като дете, когато преместиха началното училище в новата сграда.

– Добро утро! – викна му женски глас от горната площадка.

Беше Чернева, секретарката на кварталната партийна организация. Не се обичаха много.

– Добрутро – измърмори Борис. – Подранила си.

– Аз съм председател на секционната комисия – каза Чернева гордо. – Все още ме уважават, не могат без мене. Да си комунист, е отговорност. Ела да те отметна в списъка.

Комисията на 15-а секция се беше разположила на дълга маса в една от стаите на втория етаж. Борис откри името си и се разписа. Всички му се усмихваха, като че ли щяха да го купуват. Борис влезе в тъмната стаичка и взе две сини бюлетини – една за пропорционалната и една за мажоритарната листа. Баща му щеше да бъде щастлив да го види. Комунизмът си отива, долу БКП! Сега в плика и после в урната, благодаря ви, господин Стефанов! Обръщението „господин“ галеше ушите му, не сме вече „другари“, да ви еба майката! Чернева го гледаше намръщено, сигурно се досещаше какви бюлетини е пуснал. Какво ли щеше да бъде за комунистите да живеят без властта, не бяха свикнали така. Ето го и Пешо Фаса, интересно той за кого ще гласува.

– Здравсти, Боби – каза бодро Пешо. – Ще ги тепаме ли?

Пешо беше бивш борец, възпитаник на спортното училище. По едно време беше в националния отбор, но после нещо го разкараха, не е ясно какво стана. Живееше на първия етаж с баща си, майка му почина преди години.

– Аз мисля, че ще ги тепаме – каза Борис. – Само не знам дали говорим за едни и същи хора.

– Айде, айде! – смигна Пешо и направи с два пръста знака на победата, който се използваше от поддръжниците на Съюза на демократичните сили. – Ти за какъв ме вземаш?

„Виж го ти Пешо! Щом и той ще гласува в синьо, спукана им е работата на комунистите! Днес е велик ден! Ако успее и да си взема папката, цена няма да има!“, помисли си Борис.

Папката, ех, папката... Имаше ли смисъл да пада комунизмът, ако не успееше да си върне папката?